

- علمی و فناورانه ایران را رفع کنیم، هم به نیازهای دیگر کشورها پاسخ بدهیم.
۱. پیشنهاد ما این است که کارگروهی از دانشگاه‌های کشور، به خصوص دانشگاه‌های تراز اول، تشکیل شود که بتوانیم از تجارب همکاری‌های بین‌المللی علمی و فناوری و هم‌افزایی در این مسیر بهره بگیریم.
 ۲. باید به توانمندسازی و رتبه‌بندی شرکت‌های دانش‌بنیان برای حضور در زنجیره ارزش‌های بین‌المللی پردازیم.
 ۳. شایسته است موضوع مدارک دوگانه (Double degree) برای بهره‌مندی هم‌زمان نخبگان از دو دانشگاه یا حتی دو رشته در وزارت علوم دنبال شود.
 ۴. برخی نهادها ظرفیت مناسبی برای ارتباط با دانشجویان خارجی دارند؛ مثل بنیاد سعدی. شایسته است به تقویت ظرفیت چنین نهادهایی پردازیم.
 ۵. متأسفانه سفارتخانه‌ها و رایزنان ایران در سایر کشورها به ابزار دیپلماسی علمی و فناوری مسلط نیستند. مناسب است تدبیری بیندیشیم تا سفارتخانه‌ها، و به‌طور خاص، رایزنان علمی و فرهنگی ما که بیشتر از طریق وزارت علوم معرفی می‌شوند، بتوانند با شناخت و آگاهی بیشتر در این حوزه فعالیت کنند. گاهی هم متولی مشخصی برای دیپلماسی علمی در سفارتخانه‌ها وجود ندارد. متناسب با طرح درست موضوع رایزنان اقتصادی، امیدواریم بتوانیم بحث رایزنان علمی را هم با کمک وزارت علوم، به صورت منسجم‌تر دنبال کنیم.
 ۶. نیاز است طی برنامه‌های مشترک آموزشی-پژوهشی، با همراهی دانشگاه‌های پیشرو در کشور برخی طرح‌های مشترک را با دنیا تعریف کنیم. پیش از این تجربیاتی در کشور بوده؛ اما خیلی ناقص و کم‌رمت انجام شده است. پیشنهادهایی هم برای هم‌افزایی میان دانشگاه‌های کشور و دانشگاه‌های بین‌المللی ارائه شده است؛ برای مثال، معضل ریزگردها که به مشکل منطقه‌ای بدل شده است، این قابلیت را دارد که به‌عنوان یک طرح بزرگ بین‌المللی تعریف شود و چند دانشگاه بزرگ و بین‌المللی در بستر دیپلماسی علم و فناوری درباره آن کار کنند.
 ۷. ظرفیت بی‌ظنیر نخبگان ایرانی خارج از کشور را باید قدر بدانیم. برنامه‌ریزی بیش از پیش نهادهایی مثل بنیاد نخبگان در تعریف همکاری مؤثر با آن‌ها می‌تواند در تقویت دیپلماسی علمی و فناوری تأثیرگذار باشد.
 ۸. همگی به اهمیت موضوع امنیت و مسئله نفوذ واقفیم؛ اما نظر کارشناسان بر این است که این موضوع نباید به مانعی بر سر راه دیپلماسی علم و فناوری تبدیل شود؛ یعنی ضمن رعایت ملاحظات امنیتی، باید راه برای دیپلماسی علمی و فناوری هموار و در این باره انعطاف بیشتری لحاظ شود.